کاوش درباره یک ادعا

۷۰۰ میلیارد دلار واردات افسانه یا واقعیت!؟

معاون اول رئیس‌جمهور در مراسم افتتاحیه سومین نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ساخت ایران اظهارات قابل تاملی را مطرح کرد، وی با بیان اینکه در دو دوره گذشته ۷۰۰ میلیارد دلار پول مملکت خرج واردات کالا به کشور شد، اظهار داشت: در دو دوره قبل پیش و پس از مصرف ۷۰۰ میلیارد دلار تعداد شاغلین در کشور ۲۰ میلیون نفر بوده است و این به آن معناست که این میزان پول رفته و موجب اشتغال جوانان چینی شده است.

الف: درآمدهای نفتی

احتمالا منظور معاون اول رئیس جمهور از «۷۰۰ میلیارد دلار پول مملکت» درآمد نفتی طی دو دولت نهم و دهم می‌باشد. از این رو بررسی درآمد نفتی دولت سابق در محک صدق آزمایی آن سخن بسیار موثر است.

یک) خلاف آنچه در رسانه‌ها نشر پیدا کرده است و برخی منتقدان بر آن اشاره می‌کنند، رقم درآمد ۷۰۰ میلیارد دلاری نفتی، مشخص نیست از کدام منبع اخذ و محاسبه شده است. بر اساس اعلام اوپک میزان درآمد صادرات نفتی در طی دولت‌های نهم و دهم ۵۷۸ میلیارد دلار بوده است. (این درحالی است. مورد استنادترین آمار این دوره ۸ ساله - حتی از سوی منتقدان دولت قبل - عمدتا از اوپک اخذ می‌شود، بنابراین تفاوت ۱۲۲ میلیارد دلاری آمار معاون اول و اوپک قابل توجه است!)

دو) یکی از مباحث مهم درباره درآمدهای نفتی، چگونگی مصرف آن می‌باشد. طبق قانون، ۳۱ درصد از درآمد نفتی به صندوق توسعه ملی واریز می‌شود، از سوی دیگر حدود ۱۴ درصد از آن نیز سهم شرکت نفت می‌باشد «چرا که شرکت نفت خود را از محل صادرات نفت اداره می‌کند» لذا می‌بینیم حدود ۴۵ درصد منابع نفتی از تملک هزینه‌های دولتی خارج می‌شود و تنها ۵۵ درصد از آن مورد استفاده مستقیم دولت قرار می‌گیرد. لذا منطقی نیست با ذکر یک عدد مطلق، تمام آن میزان را در مخارج دولت آورد.

سه) مهم‌ترین نکته در این آمار آنجاست که برابری قدرت دلار به مرور زمان کاهش پیدا کرده است. توضیح آنکه در سال ۱۹۴۴ که طی پیمان موسوم به «برتن وودز» «دلار» به عنوان ارز مرجع مبادلات جهانی تعیین گردید، مقرر شد که ارزش «دلار» بر اساس «ذخایر طلا» تعیین گردد. در اوت ۱۹۷۱ نیکسون رئیس‌جمهور آمریکا به دلایلی چون ادامه کسری تراز پرداخت‌ها، افزایش تورم و کاهش رشد اقتصادی، قانون قابلیت تبدیل دلار به طلا را لغو کرد. این کار به مفهوم کنار گذاشتن محور اصلی نظام «برتن وودز» بود. چرا که تبدیل‌ناپذیری دلار به طلا، ماهیت نظام «برتون وودز» را دگرگون می‌کرد. بدون تضمین طلا هیچ تکیه گاهی برای ارزش دلار وجود نداشت. بدین ترتیب روند کاهش ارزش دلار و تبدیل شدن به یک کاغذ، آغاز شد.

هم‌اکنون برای درک بهتر این نکته که ارزش دلار در دوره‌های متفاوت چه میزان بوده است، باید ببینیم با میزان درآمد نفتی خود توانایی خرید چه میزان طلا را داریم، به عبارت دیگر از تقسیم میزان درآمد نفتی به قیمت هر اونس طلا، میزان ثروت‌آفرینی دلار را محاسبه کنیم. بهای هر اونس طلا در دوره دولت‌های پنجم و ششم (۱۳۷۵-۱۳۶۸) بطور متوسط حدود ۳۹۵ دلار، دولت‌های هفتم و هشتم (۱۳۸۳-۱۳۷۶) حدود ۳۱۹ دلار و دولت‌های نهم و دهم (۱۳۸۴-۱۳۹۱) حدود ۱۰۵۲ دلار بود.

جدول ۱ نقد اشتغال‌زایی برای چینی‌ها توسط معاون اول

دولت	میزان درآمد نفتی (میلیارد دلار)	متوسط سالانه درآمد نفتی (میلیارد دلار)	نرخ برابری دلار نسبت به تورم	قیمت متوسط سالانه هر اونس (دلار)	ثروت کسب شده دولت در سال (بر حسب تن طلا)	رشد نسبت به دوره قبل (درصد)
پنج و ششم	۱۴۱/۷	۱۷/۷	۱/۷	۳۹۵	۴۴۸۱۰	*
هفتم و هشتم	۱۵۷/۲	۱۹/۶۵	۱/۳۴	۳۱۹	۶۱۵۹۸	۲۷/۲۵
نهم و دهم	۵۷۸	۷۲/۲۵	۱/۱۱	۱۰۵۲	۶۸۶۷۸	۱۰/۳

چنان‌که مشخص است میزان ثروت‌آفرینی نفتی به صورت واقعی در دولت‌های نهم و دهم تنها ۱۰درصد افزایش داشته است، حتی کمتر از نصف دولت اصلاحات به دولت سازندگی! (این در حالی است که آمارهای دیگری درباره متوسط درآمد نفتی دولت‌های اصلاحات و سازندگی، به ترتیب ۱۲۳/۶۰ و ۲۰۶/۲۷ میلیارد دلار نیز وجود دارد که در آن صورت ثروت آفرینی درآمد نفتی در دولت نهم و دهم نسبت به دولت اصلاحات نه تنها ۱۰ درصد، بلکه ۱/۷ درصد بوده و رشد ثروت‌آفرینی نفتی دولت اصلاحات به دولت سازندگی بیش از ۵۰ درصد!)

لذا به روشنی واضح است که در بدترین حالت نیز رشد ثروت‌آفرینی درآمدهای نفتی طی دولت‌های نهم و دهم به مراتب بسیار کمتر از دوره‌های قبل بوده است و این مسئله بدون در نظر گرفتن سهم صندوق توسعه ملی و شرکت نفت از درآمد نفتی می‌باشد و همان‌طور که مشاهده شد پرداختن به عدد موهوم ۷۰۰ میلیارد دلار، تنها جنبه‌های تبلیغاتی دارد!

ب- در ادامه معاون اول رئیس‌جمهور به عدم ایجاد اشتغال توسط دولت قبل و ایجاد اشتغال برای چینی‌ها اشاره کرد موضوعاتی که مهندس جهانگیری به آنها اشاره کرده است در دامنه اشتغال و واردات می‌باشد. لذا بررسی وضعیت اشتغال و واردات می‌تواند به تنویر افکار عمومی کمک کند.

یک) بیکاری: انتشار گزارش مرکز آمار از وضعیت بیکاری کشور در پاییز ۱۳۹۳ نمایانگر کارنامه دولت یازدهم می‌باشد. توجه به آمار منتشر شده توسط مرکز آمار می‌تواند برایند یک ساله عملکرد دولت یازدهم در حوزه بیکاری را نشان دهد. طبق گزارش مرکز آمار نرخ بیکاری به ۱۰/۵ درصد افزایش پیدا کرد که طبیعتا نمی‌تواند نشانه مثبتی از روند تحولات بیکاری باشد.

مسئولان دولت یازدهم بسیاری از مشکلات را میراث دولت قبلی می‌دانند. با گذشت حدود یک سال و نیم از عمر دولت یازدهم نمی توان تصمیمات دولت مستقر را در شاخص‌های اقتصادی کشور، بی‌تاثیر دانست. بخصوص آن که دولتمردان فعلی، اوضاع شاخص‌هایی چون رشد اقتصادی یا تورم را تماما ناشی از تصمیمات یک سال و چندماهه خود معرفی می‌کنند! پس بدیهی است درباره سایر شاخص‌های اقتصادی نیز باید چنین مسئولیتی را بپذیرند.

مقایسه بین آخرین نرخ بیکاری مرکز آمار (پاییز ۹۳) که آخرین نمونه از عملکرد دولت یازدهم می‌باشد با وضعیت بیکاری‌ای که از دولت قبلی (تابستان ۹۲) تحویل گرفته است، نشان می‌دهد در وضعیت بیکاری در تمام شاخص‌ها از حالت تحویل گرفته از دولت دهم بدتر شده است.

جدول - شاخص نیروی کار کل کشور

شاخص نیروی کار		کل کشور تابستان۹۲	کل‌کشور پاییز ۹۳
نرخ فعالیت اقتصادی جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش‌تر	نرخ	۳۹/۱	۳۷/۳
	تعداد	۲۴۷۵۴۸۶۸	۲۳۹۳۲۱۸۶
نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر	نرخ	۱۰/۴	۱۰/۵
	تعداد	۲۵۶۳۶۲۴	۲۵۲۰۶۶۷
نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر	نرخ	۱۰/۴	۱۰/۵
	تعداد	۲۵۵۵۸۱۹	۲۵۱۷۶۷۴
نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله	نرخ	۲۳/۹	۲۵/۷
	تعداد	۹۰۴۹۱۶	۷۶۰۶۴۳
نرخ بیکاری جوانان ۲۹-۱۵ ساله	نرخ	۲۱/۱	۲۱/۸
	تعداد	۱۷۳۰۱۵۴	۱۵۵۹۷۵۵

بر اساس گزارش مرکز آمار، در ماه‌میانی تابستان سال ۱۳۹۲ یعنی ابتدای دولت یازدهم تعداد شاغلان کشور ۲۲ میلیون و ۱۹۱ هزار نفر بوده است. این رقم در گزارش پاییز ۱۳۹۳ به ۲۱ میلیون و ۴۱۱ هزار نفر کاهش یافته است.

تفاوت این دو رقم حدود ۷۷۹ هزار نفر می‌شود که نشان می‌دهد خالص اشتغالزایی در دولت یازدهم منفی هفتصد و هفتادو نه هزار نفر بوده است.

می بینیم که در زمینه اشتغال‌زایی در دولت قبل حتی اگر بر اساس محاسبات عجیب مسعود نیلی سالانه تنها ۱۴ هزار شغل ایجاد شده باشد، طبق آمارهای رسمی تاکنون نزدیک ۸۰۰ هزار نفر از شاغلان کم شده است! لذا انتقاد مهندس جهانگیری از لحاظ عدم ایجاد اشتغال توسط دولت قبل در حالی است که طی این دولت به وضعیت بیکاری دامن زده شده است.

دو) یکی دیگر از نتیجه‌گیری‌های مهندس جهانگیری از درآمد ۷۰۰ میلیارد دلاری دولت قبل! ایجاد اشتغال برای چینی‌ها بود. اشاره ایشان به افزایش واردات (خصوصا از چین) می‌باشد.

ذکر این نکته در همین ابتدا ضروری است که معمولا در اقتصاد شاخصی را با عدد مطلق آن نمی‌سنجند. زیرا همزمان با افزایش - مثلا - واردات، اقتصاد کشور نیز در حال بزرگ شدن می‌باشد. لذا برای بررسی وارداتی شدن کشور، باید به نسبت واردات به تولید ناخالص داخلی مراجعه کنیم تا متوجه شویم میزان وابستگی کشور به واردات چقدر است.

میزان واردات ایران در سال ۹۰ و ۹۱ به ترتیب ۶۱۸۰۸ و ۵۳۳۴۸ میلیون دلار بوده است. میزان تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس آمار صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ به ترتیب برابر ۴۷۵ و ۴۹۴ میلیارد دلار بوده است، بدین ترتیب اگر سال ۹۰ را با سال ۲۰۱۱ و سال ۹۱ را با سال ۲۰۱۲ منطبق در نظر بگیریم، نسبت واردات به تولید ناخالص داخلی برای اقتصاد ایران در این دو سال از ۱۳ درصد به ۱۰ درصد کاهش یافته است.

شدت یافتن تحریم‌ها در سال ۹۱ سبب شد که اقتصاد ایران رتبه اول کمترین میزان واردات به نسبت تولید ناخالص داخلی در جهان را از برزیل برباید. بنا به آمار بانک جهانی که مربوط به سال ۲۰۱۱ می‌شود، برزیل با نسبت ۱۲ درصد، ژاپن و سودان به نسبت ۱۶ درصد و آمریکا با نسبت ۱۷ درصد در جایگاه دوم تا پنجم پس از ایران در این شاخص قرار دارند. لذا بزرگ‌نمایی درباره واردات محل تامل جدی است که در ادامه به آن می‌پردازیم.

در حالی که مشخص است گزارش‌های رسمی گمرک نشان می‌دهد واردات از چین که در بهار ۹۲ (دولت دهم) یک میلیارد و ۶۰۹ میلیون دلار بود، به ۲ میلیارد و ۷۴۹ میلیون دلار در بهار ۹۳ (دولت یازدهم) افزایش پیدا کرده و این یعنی افزایش ۱۱۲ درصدی واردات ایران از چین! در گزارش دیگری، گمرک چین از مبادلات ۲۶/۸ میلیارد دلاری ایران و چین در ۶ ماه نخست ۲۰۱۴ (از دی ماه ۱۳۹۲ تا تیر ۱۳۹۳ دولت یازدهم) خبر داده و اعلام کرده است واردات ایران از چین در این مدت رشد قابل توجه ۱۲۲ درصدی داشته و به ۱۱ میلیارد دلار رسیده است.

همچنین بر اساس آمارهای گمرک جمهوری اسلامی ایران، ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی بدون احتساب میعانات گازی طی ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۳، رقم ۲۹ هزار و ۳۵۷ میلیون دلار و ارزش کل واردات نیز در این مدت، نزدیک به ۴۳ هزار و ۶۷۷ میلیون دلار بوده است. محاسبات نشان می‌دهد در این مدت کشورمان با ۱۴ هزار و ۳۲۰ میلیون دلار برابر کسری در تراز بازرگانی خارجی بدون احتساب صادرات نفت خام و کالاهای غیرنفتی روبه‌رو بوده است. در بازه زمانی فروردین تا پایان دی‌ماه ارزش واردات ۵۹/۸ درصد از ارزش کل مبادلات خارجی کشور را به خود اختصاص داده است. این نسبت در مدت مشابه سال گذشته ۵۹/۵۲ درصد بود.

گفته‌های معاون اول رئیس‌جمهور درباره واردات و نقد مطلق گذشته در حالی است که سال ۹۳ تراز بازرگانی کشور (کسر واردات از صادرات غیرنفتی) منفی بود در صورتی‌که در خرداد ۹۲ تراز تجاری کشور مثبت شده بود.

آمار و ارقام فوق که مستند به آمار منتشر شده توسط مراجع رسمی قانونی همچون مرکز آمار، بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی است، به وضوح گویای آن است که مسئولان دولتی بدون ارائه کارنامه‌ای موفق در عرصه اقتصاد، در نقد و تخریب گذشته باقی مانده و برای پنهان کردن وضع واقعی خود، همچنان هجمه به گذشته را در دستور قرار داده‌اند!

امیرحسین‌شکرآبی

وزیر اقتصاد:

مشکلات اقتصاد ایران با حذف تحریم‌ها برطرف نمی‌شود

وزیر اقتصاد اذعان کرد مشکلات اقتصاد ایران با حذف تحریم‌ها برطرف نخواهد شد.

علی طیب‌نیا در جمع انجمن اسلامی مهندسان گفت: اقتصاد ایران فقط به دلیل تحریم‌ها به وضعیت کنونی رکود همراه با تورم مواجه نشده است، بلکه ۳ عامل را در آن سهیم می‌دانم که ابتدا ساختارهای اقتصادی نامتوازن و نامتعادل است که از دوران قبل از انقلاب اسلامی باقی مانده، دیگری اجرای سیاست‌های غلط اقتصادی است که به افزایش مشکلات بنگاه‌ها و اشتغال کشور دامن زده و تحریم عامل سوم وضعیت فعلی اقتصاد ایران است.

وی افزود: تجربه نشان داده که در شرایط رکود تورمی با افزایش پایه پولی بازگرداندن رونق به تولید فراهم نمی‌شود، بلکه به افزایش تورم کمک می‌کند.

وی با اشاره به اینکه با حذف تحریم‌ها مشکلات اقتصاد ایران برطرف نخواهد شد، گفت: همان‌طور که قبل از اعمال تحریم‌ها با مشکلاتی مواجه بودیم، بنابراین با برداشتن آن معجزه نخواهد شد، بلکه باید با اعمال سیاست‌های صحیح در راستای تسهیل روند فعالیت بنگاه‌ها رونق به اقتصاد بازگردد.

وی گفت: همان‌طور که رهبر معظم انقلاب به دقت و به درستی به آن اشاره داشتند و بنده هم در طول ۳۰ سال گذشته در دانشگاه بر روی مسائل اقتصادی مطالعه می‌کنم، ابتدا دولتی بودن و سپس نفتی بودن اقتصاد مشکلات فعلی را افزایش داده است.

طیب‌نیا تاکید کرد: سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی همان‌طور که نشان می‌دهد، نه تنها برای شرایط قبل از تحریم، بلکه برای پس از آن نیز راهبرد و استراتژی نشان داده و در آن شرایط باید اقتصاد را از نفتی بودن و دولتی بودن نجات دهیم.

وی با بیان اینکه برداشتن تحریم‌ها هم فرصت‌های بالقوه و هم تهدیدهای بالقوه برای اقتصاد ایران دارد، گفت: در شرایط تحریم درآمد مالیاتی ۴۲درصد، تورم ۱۵ درصد و درآمدهای گمرکی ۶۲ درصد افزایش پیدا کرد و در کنار آن سود سهام دولت از محل واگذاری‌ها با افزایش ۹۵ درصدی محقق خواهد شد.

وزیر امور اقتصاد و دارایی با اشاره به اینکه کنار گذاشتن بودجه ۳۲ هزار میلیارد تومانی برای بخش عمران یک موفقیت بزرگ بود، گفت: هم‌اکنون فاصله تراز تجاری صادرات غیرنفتی و واردات به ۳ میلیارد دلار رسیده است و تلاش داریم این میزان هم یکسان شود، واردات ۵۳ میلیارد دلار و صادرات غیرنفتی ۵۰ میلیارد دلار است.

وی درباره معضل نرخ سود بانکی و برنامه‌های دولت برای کاهش آن گفت: نرخ سود بانکی درواقع به یک کلاف سردرگم تبدیل شده که در صورت کاهش آن منابع از بازاری منظم به سایر بازارها تزریق خواهد شد و در صورت عدم کاهش آن تولید آسیب می‌بیند و با افزایش آن هم بانک‌ها به مسیرهای نادرستی هدایت می‌شوند.

طیب‌نیا گفت: شخصا معتقدم نرخ سود سپرده‌های بانکی باید ۱۸ درصد و تسهیلات هم ۲۰ درصد در نظر گرفته شود، اما باید طوری اقدام کنیم که بازارها آسیب نبینند و با هرگونه تصمیم غیرمنطقی و شوک‌آور مخالفم.

به گزارش فارس، وزیر امور اقتصاد و دارایی بااشاره به اینکه هم‌اکنون در سامانه وزارت امور اقتصادی، ۱۷۰۰ نوع مجوز که در اقتصاد صادر می‌شود، احصا شده است، گفت: قطعا این میزان به بیش از ۲ هزار نوع مجوز خواهد رسید و در این خصوص طرح‌های ویژه‌ای را برای حذف آنها داریم.

وی گفت: این مجوزها اکثرا برای مردم و بخش خصوصی هزینه دارد که باید مدیریت شود تا بهبود فضای کسب و کار محقق شود.

شاخص بورس به دلیل بی‌اعتمادی سهامداران باز هم ریزش کرد

شاخص بورس تهران به دلیل بی‌اعتمادی سهامداران به برنامه‌های دولت روحانی بازهم ریزش کرد.

به گزارش ایسنا، بورس تهران دومین روز معاملاتی هفته را نیز با رنگ قرمز به پایان برد. در این روز سهامداران ناامید و محتاط به دلیل بی‌اعتمادی به اوضاع بورس سهام خود را فروختند و موجب افت قیمت و ریزش شاخص بورس شدند.

بر این اساس در معاملات دیروز حقیقی‌ها خرید و فروش سهام را در دست گرفتند که در نتیجه این فعالیت به ریزش ۳۳۱ واحدی شاخص و رسیدن آن به سطح ۶۶ هزار و ۲۰۸ واحد منجر شد. تداوم افت بورس و نارضایتی سهامداران از این وضعیت در حالی صورت می‌گیرد که به گفته کارشناسان عدم اعتماد سهامداران منجر به روند کاهش بورس و افزایش فروش در بازار سهام شده است.

دیروز نیز شرکتهای بانکی و خودرویی مورد توجه اهالی تالار شیشه‌ای قرار گرفتند به طوری که شرکتهای بانک صادرات و ایران خودرو از بیشترین تقاضای خرید برخوردار شدند علاوه بر این شرکتهای مپنا، کشتیرانی، پالایشگاه اصفهان، همراه اول، تاپیکو، بانک صادرات، تجارت، ایران خودرو، سیمان فارس و خوزستان، ملی مس، غدیر و فولاد مبارکه بیشترین تاثیر را در افت شاخص بورس گذاشتند، پالایشگاه بندرعباس و پتروشیمی پردیس نیز از شرکتهای موثر در شاخص بورس بودند.

در بازار دیروز شرکتهای پالایشگاه بندرعباس، خدمات انفورماتیک و آلومینیوم ایران از بیشترین تقاضای خرید برخوردار شده و پالایشگاه اصفهان، نفت پارس و پتروشیمی شازند بیشترین تقاضای فروش را از آن خود کردند.

در بازار بی‌رمق یکشنبه حجم و ارزش معاملات نیز افت محسوسی پیدا کرد و در نهایت ۳۸۴ میلیون سهم به ارزش ۸۲ میلیارد تومان داد و ستد شد و ارزش بازار سرمایه تا سطح ۲۹۴ هزار میلیارد تومان افت کرد.

نماینده مردم تهران:

اصلاح‌طلبان در گذشته مشکلات را به سوء مدیریت ربط می‌دادند حالا به تحریم

نماینده مردم تهران در مجلس گفت: اصلاح‌طلبان و رسانه‌های زنجیره‌ای در دولت قبل، مشکلات را به سوء مدیریت و در این دولت به تحریم ربط می‌دهند.

به گزارش مشرق، مسعود میرکاظمی با ریشه‌یابی مشکلات اقتصادی کشور اظهار کرد: این کار، منطقی نیست که ریشه مشکلات اقتصادی کشور را مسائل خارجی و تحریم‌ها بدانیم و آنگاه برای حل مشکلات چشم‌انتظار مذاکرات هسته‌ای بمانیم و حتی اغلب اقتصاددانان و صاحبنظران اقتصادی هم معتقدند که این مذاکره خیلی حلال مشکلات اقتصاد ایران نیست.

عضو کمیسیون انرژی مجلس افزود: صراحتاً می‌گویم اگر امروز همه تحریم‌ها را بردارند، باز هم تورم کشورمان دو رقمی می‌ماند، زیرا تورم پایین نمی‌آید.

میرکاظمی با اشاره به این که برخی از مشکلات اقتصادی کشور به سوء مدیریت برمی‌گردد و برخی به عوامل اقتصادی، اضافه کرد: اگر به شاخص‌های کلان اقتصادی شامل بهره‌وری پایین، نرخ تورم دو رقمی، بارانه بالا، نرخ بیکاری دو رقمی، رشد اقتصادی پراکنده طی سه دهه اخیر نگاه کنیم، مشخص است که این شاخص‌ها چه در دولت سازندگی، چه در دولت اصلاحات و چه در دولت آقای احمدی‌نژاد وضعیت مطلوبی نداشته‌اند. این حقیقت نشان می‌دهد که مشکل اقتصاد کشور، ساختاری است.

میرکاظمی ادامه داد: در مناظرات انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۲ هم می‌دیدیم که نامزدها برنامه جدی برای رفع مشکلات اقتصادی کشور نداشتند. مثلاً می‌گفتند باید تورم بیاید پایین، اما راهکار و برنامه اجرایی نداشتند.

نماینده مردم تهران با تشریح مضرات گره زدن اقتصاد کشور به رفع تحریم‌ها گفت: با ادامه این روند، کشور را معطل می‌کنیم برای اتمام مذاکرات هسته‌ای. مثلاً بسیاری از سرمایه‌گذاران خصوصی به ما مراجعه می‌کنند و می‌پرسند که سرمایه‌گذاری کنیم یا نه. به علت این فضای ایجاد شده، تصور می‌کنند با به نتیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای، نرخ ارز ۱۰۰۰ تومان می‌شود.

میرکاظمی افزود: روز اول که این دولت آمد، گفتند طی سه ماه تحریم‌ها را برمی‌داریم. به همین دلیل سرمایه‌گذاران دست نگه داشتند. بعد از ۳ ماه گفتند، طی ۶ ماه تحریم‌ها را برمی‌دارند. آن هم نشد. دوباره گفتند ۷ ماه. بعد هم گفتند تا فروردین ۹۴ و الان هم می‌گویند تا تیرماه. در تمام این مدت، سرمایه‌ها راکد مانده و سرمایه‌گذاران دست نگه داشته‌اند تا ببینند سرنوشت تحریم‌ها چه می‌شود.

طولانی کردن مذاکرات برای بهره‌برداری سیاسی

میرکاظمی ادامه داد: ما می‌گوییم مذاکرات سر جایش، اما نباید اقتصاد را معطل گذاشت. یک تحلیل این است که این طول دادن مذاکرات، با هدف رساندن آن به انتخابات مجلس است. یعنی کشور را معطل نگاه دارید و ترمز فعالیت‌های اقتصادی را بکشید برای این که کار سیاسی می‌خواهید بکنید. این در حالی است که در اقتصاد مقاومتی و جهاد اقتصادی، نباید یک روز را هم از دست داد. جهاد اقتصادی به این معنا نیست که باید بیشتر تلاش کرد، بلکه فراتر از تلاش مضاعف باید کار کرد.

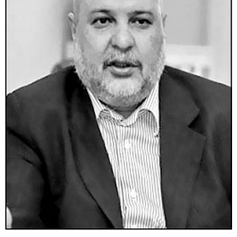

میرکاظمی در ادامه گفت: برخی از فعالان بخش خصوصی به من گفته‌اند رفتیم پیش معاون وزارت نفت، گفتیم چه کار کنیم. به ما گفت صبر کنید ببینیم مذاکرات چه می‌شود و متأسفانه در این حوزه‌ها سرمایه‌ها را بسته‌اند و منتظر مانده‌اند تا اروپایی‌ها بیایند. از روز اول به مسئولان وزارتخانه‌های نفت و نیرو گفتیم معطل اروپایی‌ها نمانید و از همین منابع عظیم نقدینگی موجود در کشور استفاده کنید تا پروژه‌ها معطل نشوند. زیرا مشخص است مذاکرات طولانی خواهد بود.

میرکاظمی سوابق موفق انقلاب اسلامی در پیشرفت‌های دفاعی با وجود تحریم‌ها را الگویی برای رفع مشکلات اقتصادی دانست و گفت: در حوزه دفاع بسیار موفق‌تر از حوزه‌های غیردفاعی هستیم. آنها هر جا دیدند ما موفق شدیم تحریم‌ها را برداشتند مثل همین اس ۳۰۰ که وقتی دیدند نمونه مشابه بومی آن را می‌توانیم بسازیم، می‌خواهند آن را به ما بدهند.

وی ادامه داد: هر جا منتظر خارجی‌ها ماندیم شکست خوردیم. مثلاً هنوز منتظریم که پژو بیاید و فناوری روز به ما بدهد اما آنها فقط فناوری سه دهه قبل خود را به ایران می‌دهند.

نماینده مردم تهران در مجلس

کمیسیون عمران مجلس:

آخوندی به تعهداتش عمل نکرد

کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با ارائه گزارشی به بررسی عملکرد وزارت راه و شهرسازی دولت روحانی پرداخت و تصریح کرد که آخوندی به تعهداتش در حوزه اجتماعی و مسکن مهر عمل نکرد.

در بخشی از گزارش کمیسیون عمران مجلس با اشاره به تعهدات وزیر دولت روحانی در حوزه مسکن به بررسی برخی از این تعهدات و نتایج آنها پرداخته شده است.

به طور مثال درباره تعهد به کمک در تامین تاسیسات زیربنایی و خدمات روبنایی مسکن مهر و تدبیر برای حل مشکل خریداران آمده است:

در زمینه تامین تاسیسات زیربنایی و خدمات روبنایی مسکن مهر، وزارت راه و شهرسازی اعلام می‌دارد که ۱۰۶۰۰ میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است.

بنا به گزارش وزارت راه و شهرسازی، در سال ۹۳ با تخصیص ۱۷۰۰ میلیارد تومان از سوی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری و ۳۰۰ میلیارد تومان از سوی وزارت نیرو موافقت شده بود، اما تا بهمن ماه ۹۳ هیچ اعتباری در این زمینه تخصیص داده نشده است.

برخی از واحدهای شهر جدید پرند نیز در ایام دهه فجر برخلاف تعهدات دولت، بدون آب و برق و گاز مورد افتتاح قرار گرفته است. شایان ذکر است که هم‌اکنون حدود ۳۰۰هزار واحد مسکن مهر وجود دارد که علیرغم اتمام نازک‌کاری، عمدتا به دلیل عدم تامین تاسیسات زیربنای هنوز واگذار نشده‌اند.

در این گزارش درباره تعهد به تطویل مدت اجاره واحدهای مسکونی در جهت حمایت از حقوق مستاجران نوشته شده است: در مورد این تعهد وزیر، وزارت راه و شهرسازی طی گزارشی بیان داشته است که «به علت ملاحظات شرعی و قانونی سیاست دولت مداخله مستقیم و دستوری با شیوه بهره‌برداری املاک از سوی مردم نیست. اما تدوین سیاست‌های مناسب جهت تعادل‌بخشی به بازار به تدریج اهداف مورد نظر را محقق خواهد کرد.» جالب اینکه این گزارش بیان می‌دارد که آرامش بازار و نیز تصویب مالیات از خانه‌های خالی منجر به تحقق نسبی هدف مذکور شده است.

این در حالی است که وزیر راه و شهرسازی در نامه‌ای به رئیس مجلس خواهان حذف مالیات از خانه‌های خالی از لایحه اصلاح مالیات‌های مستقیم بود. این مهم حاکی از نوعی تناقض‌گویی و اختلاف بین راس و بدنه وزارت راه و شهرسازی می‌باشد.

کمیسیون عمران در خصوص تعهد آخوندی به حمایت از ایجاد صندوق‌های پس‌انداز مسکن به منظور ساماندهی طرف تقاضا نوشته است: در حال حاضر تنها «حساب ممتاز مسکن» با مکانیسم پس‌انداز، وام خرید مسکن اعطا می‌نماید. در دولت یازدهم مبلغ تسهیلات خرید مسکن این صندوق که قبلا ۲۰ میلیون تومان بود، با احتساب وام جعاله برای زوج‌های جوان به ۶۰ میلیون تومان و برای سایرین به ۴۵ میلیون تومان افزایش یافت.

در این زمینه وزیر راه و شهرسازی در آذرماه ۹۲ در یک برنامه تلویزیونی اعلام کرد: یکی از برنامه‌هایم این است که وام بیش از ۱۰۰ میلیون تومانی خرید مسکن به مردم پرداخت شود. متعاقبا با عدم موافقت بانک مرکزی، وزیر راه و شهرسازی در شهریور ماه ۹۳ وعده ارائه وام ۸۰ میلیون تومانی مسکن را داد؛ وعده‌ای که بازتاب گسترده‌ای در بین مردم و رسانه‌ها داشت.

این پیشنهاد نیز با طرح دلایلی چون ایجاد تورم در بخش مسکن، کسری منابع صندوق و عدم تطابق منابع و مصارف صندوق، با مخالفت جدی بانک مرکزی مواجه شد. لذا این بار پیشنهاد وام ۶۰ میلیون تومانی از سوی بانک مسکن منتشر شد. جنجال بر سر افزایش وام خرید طی ۶ ماه گذشته همواره ادامه داشته و موجب سردرگمی مردم در تصمیم‌گیری برای خرید مسکن شده است و طبق اظهار نظر بانک مرکزی این طرح نیز ممکن است اثرات تورمی برای کشور داشته است.

در بخش جمع‌بندی گزارش کمیسیون عمران آمده است؛ در مجموع به نظر می‌رسد که پس از گذشت یک سال و نیم از عمر دولت یازدهم، در سایه تعلل وزارت راه و شهرسازی در تعیین برنامه‌های خود برای حوزه مسکن و اصرار بر سیاست‌های تورم‌زا و مخالف با اصول اقتصادی، بخش زمین و مسکن با بلاتکلیفی مواجه است.

بلاتکلیفی‌ای که موجب شده در دولت یازدهم، پرداختی‌های بانک مسکن به پروژه‌های مسکن مهر (و به تبع سرعت پیشرفت این پروژه‌ها) ۸۶ درصد کاهش یابد؛ اعطای وام نوسازی مسکن روستایی ۷۵ درصد و اعطای وام نوسازی بافت فرسوده شهری در سال ۹۲ نسبت به ۹۱، حدود ۸۷ درصد کاهش پذیرد و هیچ‌گونه برنامه‌ای برای تامین مسکن دهک‌های کم‌درآمد نهایی نشده و در دست اجرا نباشد. تعلل و کم‌کاری موجود در بخش مسکن موجب تعمیق رکودی بی‌سابقه در بخش مسکن شده است. به گونه‌ای که تعداد پروانه‌های ساختمانی صادر شده در تابستان ۹۳ (آخرین آمار منتشر شده) نسبت به مدت مشابه سال قبل، به یک سوم تقلیل یافته است.

رکود موجود در بخش مسکن و کاهش شدید پروانه‌های ساختمانی طی دو سال گذشته و ادامه روند کنونی سبب خواهد شد تا طی سال‌های آتی میان عرضه و تقاضا شکاف جدی‌ای به وجود آید و این امر در نهایت منجر به افزایش قیمت مسکن و فشار مضاعف بر اقشار مستضعف جامعه خواهد شد. این رکود، صنایع مرتبط با مسکن و اقتصاد ملی را نیز متاثر کرده است.

به نحوی که شاخص گروه سیمان و فولاد در بورس تهران، برای اولین بار طی سال‌های اخیر، در سال ۹۳ روند نزولی به خود گرفته و با سرعتی بیشتر از شاخص کل بورس، کاهش یافته است.

همچنین در این گزارش تاکید شده که طرح مسکن اجتماعی دولت یازدهم نیز تاکنون در حد حرف باقی مانده و حتی برنامه آن نهایی نشده است.

نماینده مردم تهران:

اصلاح‌طلبان در گذشته مشکلات را به سوء مدیریت ربط می‌دادند حالا به تحریم

نماینده مردم تهران در مجلس گفت: اصلاح‌طلبان و رسانه‌های زنجیره‌ای در دولت قبل، مشکلات را به سوء مدیریت و در این دولت به تحریم ربط می‌دهند.

به گزارش مشرق، مسعود میرکاظمی با ریشه‌یابی مشکلات اقتصادی کشور اظهار کرد: این کار، منطقی نیست که ریشه مشکلات اقتصادی کشور را مسائل خارجی و تحریم‌ها بدانیم و آنگاه برای حل مشکلات چشم‌انتظار مذاکرات هسته‌ای بمانیم و حتی اغلب اقتصاددانان و صاحبنظران اقتصادی هم معتقدند که این مذاکره خیلی حلال مشکلات اقتصاد ایران نیست.

عضو کمیسیون انرژی مجلس افزود: صراحتاً می‌گویم اگر امروز همه تحریم‌ها را بردارند، باز هم تورم کشورمان دو رقمی می‌ماند، زیرا تورم پایین نمی‌آید.

میرکاظمی با اشاره به این که برخی از مشکلات اقتصادی کشور به سوء مدیریت برمی‌گردد و برخی به عوامل اقتصادی، اضافه کرد: اگر به شاخص‌های کلان اقتصادی شامل بهره‌وری پایین، نرخ تورم دو رقمی، بارانه بالا، نرخ بیکاری دو رقمی، رشد اقتصادی پراکنده طی سه دهه اخیر نگاه کنیم، مشخص است که این شاخص‌ها چه در دولت سازندگی، چه در دولت اصلاحات و چه در دولت آقای احمدی‌نژاد وضعیت مطلوبی نداشته‌اند. این حقیقت نشان می‌دهد که مشکل اقتصاد کشور، ساختاری است.

میرکاظمی ادامه داد: در مناظرات انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۲ هم می‌دیدیم که نامزدها برنامه جدی برای رفع مشکلات اقتصادی کشور نداشتند. مثلاً می‌گفتند باید تورم بیاید پایین، اما راهکار و برنامه اجرایی نداشتند.

نماینده مردم تهران با تشریح مضرات گره زدن اقتصاد کشور به رفع تحریم‌ها گفت: با ادامه این روند، کشور